

Observer las zonas da paus

La selvaschina è en gronda miseria

■ (cc) Pervi da la blera naiv sin ils auts è la selvaschina da differentas regiuns dal Grischun il mument en gronda miseria. L'uffizi da chatscha e pestga, l'uffizi forestal, l'uniun grischuna da chatschadras e da chatschaders da patenta fan quint cun dapli selvaschina disgraziada. Els appellechan la populaziun da mantegnair il ruaus en ils spazis da viver dals animals. En las Alps datti actualmain zunt blera naiv cunzunt en il Grischun dal sid, en l'Engiadin'Ota ed en Valragn. Las temperaturas bassas che duran dapi mais pegiureschan anc la situaziun. Selvaschina indeblida sco chavriels, tschiervs e chamutschs s'avischina pia pli e pli als abitadis. Tut tenor il decurs da l'enviern durant las proximas emnas sto ins far quint cun anc dapli selvaschina disgraziada.

En quest connex sa tschenta la dumonda, sch'ins duaja pavlar la selvaschina. Savens n'ha quai betg il success giavischè, perquai che la selvaschina posseda mecanissem natirals per spargnar energia. El-la spargna energia cun reducir massivmain ses metabolissem, cun sbassar sia temperatura perifera sco er cun esser main activa en ses quartier d'enviern nundisturbà. La concentrasiun da la selvaschina enturn las plazzas da pavlar ed il disturbi tras persunas nunautorisadas s'opponan als mecanissem da spargn menziunads.

Pavlar en moda decentrala cun in nutriment adequat

En envierns extrem na sa laschi strusch

Tut tenor il decurs da l'enviern durant las proximas emnas sto ins far quint cun anc dapli selvaschina disgraziada.

KEYSTONE

evitar ch'i dettia dapli selvaschina disgraziada. Pavlar la selvaschina u schizunt metter ils animals indeblids en in serragl datiers d'in abitadi sto vegnir

resguardà en sasez sco in cumbat dals sintoms. Talas acziuns vegnan dentant spetgadas da la populaziun e sa laschan giustifitgar mo dal puntg da vista etic. Pavlar en moda decentrala, respectivmain metter a disposiziun in nutriment natiral, po levgiar la situaziun mo in pau. Ils organs da surveglianza da chatscha han creà il favrer ina purschida decentrala da pavel natiral cun terrar plantas e chaglias. Els han fatg quai en moda nunbirocratica, grazia ad ina buna collavuraziun cun il servetsch forestal sco er cun las chatschadras e cun ils chatschaders. Sch'i vegn pavlà d'urgenza, sto quai en mintga cas vegnir coordinà cun las organisaziuns da chatschadras e da chatschaders, cun ils servetschs forestals e cun ils organs da surveglianza da chatscha. Singuls animals ch'eran bloccads en las navaglias giu en il fund da la Val èn vegnids tschiffads en acziuns ch'èn stadas per part spectacularas ed èn vegnids manads en stallas ch'eran vegnidadas messas a disposiziun generusamain da puras e da purs dal lieu. Qua ston quests animals vegnir tgirads cun gronda lavur fin la primavaira. Els survegnan in nutriment adequat sco frastgas e fain selvadi.

Observer las zonas da paus

Il pli impurtant è bain il ruaus absolut en ils spazis da viver dals animals, perquai che là spargnan quels energia e pon conservar il pli ditg lur reservas da grass. Las agitaziuns adina pli frequentas tras per-

sunas che fan sport d'enviern, tras persunas che van a tschertgar cornas e tras chauns vagabundants èn in privel mortal per la selvaschina. D'ina impurtanza centrala per impedir la muria d'enviern è ina chatscha sin ils effectivs da selvaschina cun la finamira d'adattar quels als spazis da viver.

L'uffizi da chatscha e pestga, l'uffizi forestal, l'uniun grischuna da chatschadras e da chatschaders da patenta appellechan da betg disturbar la selvaschina durant quest grev temp e da communicar quai al lieu er a las persunas d'ordaiser che fan sport d'enviern. La populaziun e cunzunt las persunas che fan sport d'enviern vegnan appelladas da guntgir ils quartiers d'enviern da la selvaschina en ina distanza uschè gronda sco pussivel respectivamain da betg penetrar en ils quartiers. Avant che sa metter sin ina tura da skis u da gianellas duai ins studegiar en l'internet sut www.wildruhe.gr.ch la charta da las zonas da paus, respectivamain dumandar cussegl a guardiaselvaschinas ubain a funcziunarias u a funcziunaris locals. Gauds e prads senza naiv ordaifer il gaud duain en mintga cas vegnir evitads e guntgids en ina gronda distanza. Las possessuras ed ils possessurs da chauns ston tegnair lur chauns en mintga cas a la tschinta, perquai che la selvaschina utilischa uss er sendas e vias sco trutgs da selvaschina. En quest grev temp po mintga fugia da la selvaschina signifitgar la mort per ils animals indeblids.